

PREMIUM

▲ Domina Netty de Jong (links) bekijkt met Irene Constandse de Mariabeeldjes onder de glazen stolpen. © Angeliek de Jonge

Maria komt tot leven in tal van verhalen

CULTUUR | Over Maria, de moeder van Jezus, is niet veel bekend. Toch valt er heel veel over haar te vertellen, zo blijkt uit de grootste tentoonstelling ooit die Museum Catharijneconvent heeft samengesteld.

Peter van de Vusse 09-02-17, 12:12

f 38

🐦 32

📧

✉

0 Reacties

▲ © Holger Klaes

Dat Maria, de moeder Gods, een inspiratiebron is en een te vereren heilige voor katholieken, is bekend. Maar ook voor gelovigen van protestantse huize is Maria niet zonder betekenis. Voor predikant van de protestantse Domkerk da. Netty de Jong-Dorland is het verhaal over Maria minstens zo interessant, zo blijkt tijdens een bezoek aan de indrukwekkende expositie Maria in Museum Catharijneconvent.

Zij bezoekt de expositie met gastconservator Irene Constandse. „Ik ben gesmolten”, is haar conclusie na het zien van de talloze fraaie beelden, schilderijen, iconen, devotionalia en filmbeelden over de meest afgebeelde vrouw uit de geschiedenis. Zoals de bijzondere rozenkrans van kunstenaress Maria Roosen (foto). „Ook protestanten raad ik aan deze tentoonstelling te zien.”

Kloostergang

Veel kunstenaars putten uit de verhalen over Maria

- Irene Constandse

Museum Catharijneconvent pakt uit met Maria, een expositie waar jaren van voorbereiding aan vooraf gingen. Het is de grootste tentoonstelling die het museum ooit heeft samengesteld. In de bovenverdieping zijn de wanden weggehaald om de sfeer van een kloostergang te creëren, want Maria gaat ook over gevoel. Veel bezoekers worden persoonlijk geraakt door Maria, over wie overigens maar weinig in de Bijbel staat.

„In de Bijbel komt Maria 49 keer voor”, licht de gastconservator toe. Veel verhalen en afbeeldingen zijn daarom gebaseerd op de apocriefe geschriften, zeg maar de geheime boeken die niet door de kerk zijn erkend en ook niet in de Bijbel voorkomen. Toch spreken ze tot de verbeelding. „Veel kunstenaars putten uit de verhalen over Maria.”

Annunciatie

Je ziet veel verschillende kanten van Maria. Er zijn zo veel verhalen

-da. Netty de Jong-Dorland

Netty de Jong spreken vooral de afbeeldingen over de Annunciatie aan: de verschijning van de engel Gabriël aan de maagd Maria waarbij hij haar vertelt dat zij de zoon van God zal baren. Het leven van Maria boeit haar. „Ik heb me uit persoonlijke interesse beziggehouden met haar verhaal. Wie waren haar ouders, Anna en Joachim? Hoe is zij opgegroeid en hoe vond de verloving met Jozef plaats?”

„Alhoewel protestanten en katholieken verschillend over Maria denken, zijn er ook overeenkomsten. Maria is het beeld van geloofsvertrouwen. Tot de engel Gabriël zei zij: ‘De Heer wil ik dienen: laat met mij gebeuren wat u hebt gezegd.’ Maria is het beeld van de kerk. Daar zijn katholieken en protestanten het over eens. Maar wij bidden niet tot Maria, zij is voor ons geen heilige, maar een voorbeeld, een geloofsgetuige”, legt De Jong uit, die erop wijst dat de Domkerk met honderd geloofsgetuigen een ‘oecumenische’ kleur heeft.

Interesse voor iconen bracht haar zo’n 15 jaar geleden in aanraking met Maria. „Ik zal nooit tot Maria bidden maar door de iconografie ben ik wel met haar verbonden geraakt. Als protestantse spreekt haar menselijke kant me meer aan dan de goddelijke.”

Expo

Eén van de meest indrukwekkende stukken op de expo vindt De Jong de twee panelen met scènes uit het leven van Maria van de 14de eeuwse Italiaanse kunstenaar Turone di Maxio da Gameno. Een bruikleen uit het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Brussel. Het hele (apocriefe) leven van Maria is te volgen in twaalf afbeeldingen. „Een afbeelding met een verhaal spreekt mij aan. Een afbeelding van alleen Maria met kind leidt al gauw tot verering.”

Prachtig zijn de tientallen devotionalia die worden tentoongesteld. Via de Brabantse verzamelaar De Jongh kon Constandse tientallen Mariabeeldjes onder glazen stolpen, wijwatervaatjes en huisaltaartjes met Maria lenen die een beeld geven van de katholieke devotie.

Zwaailicht

Constandse: „Ik ontmoette hem tijdens een etentje. ‘Ik heb nogal wat Mariaspullen in huis’, zei hij. Zijn eetkamer stond vol met een immense verzameling stolpen. In zijn tuin had hij een groot gietijzeren beeld van Maria. Dat stond vroeger in de Waal met een zwaailicht erop als lichtboei voor het scheepsverkeer. Zijn vrouw gaf het hem voor zijn verjaardag. Het staat nu tijdelijk in onze kloostertuin met een oranje zwaailicht erop.”

Da. De Jong, die geregeld in Museum Catharijneconvent komt, is onder de indruk van de expositie. „Je ziet veel verschillende kanten van Maria. Er zijn zo veel verhalen.”

Maria, 10 feb t/m 20 aug, Museum Catharijneconvent, Lange Nieuwstraat 38, Utrecht. Meer info op catharijneconvent.nl.

Je las zojuist een Premium artikel.

Elke maand mag je 3 van onze beste artikelen lezen. Meer lezen? Maak dan gratis een profiel aan.

[Maak een profiel aan](#)

Ben je abonnee of heb je een profiel? [Log dan in.](#)

